

**UCHWAŁA NR XX/127/2020
RADY GMINY LIPIE**

z dnia 14 maja 2020 r.

w sprawie wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie na postanowienie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 20 kwietnia 2020r. utrzymujące w mocy zaskarżone przez gminę Lipie postanowienie Śląskiego Kuratora Oświaty z dnia 7 lutego 2020r. w sprawie negatywnej opinii dotyczącej zamiaru likwidacji Szkoły Podstawowej im. Tadeusza Kościuszki w Rębelicach Szlacheckich z oddziałem przedszkolnym

Na podstawie art. 18 ust. 1 w zw. z ust. 2 pkt.9 lit h i art.18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U.2020.713 t.j.) oraz art. 52, art. 53 i art. 2 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. - prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz.U.2019.2325t.j.)

**Rada Gminy Lipie
uchwala, co następuje:**

§ 1. 1. Postanawia się wnieść skargę do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie na postanowienie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 20 kwietnia 2020 r. utrzymujące w mocy zaskarżone przez gminę Lipie postanowienie Śląskiego Kuratora Oświaty z dnia 7 lutego 2020 r. w sprawie negatywnej opinii dotyczącej zamiaru likwidacji Szkoły Podstawowej im. Tadeusza Kościuszki w Rębelicach Szlacheckich z oddziałem przedszkolnym.

2. Szczegółowe uzasadnienie skargi stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. 1. Upoważnia się Wójta Gminy Lipie do złożenia skargi na postanowienie, o którym mowa w § 1 do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie i do reprezentowania Rady Gminy Lipie w toczącym się postępowaniu w tej sprawie.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Lipie.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Gminy Lipie

Zbigniew Bystrzykowski

Skarga

na postanowienie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 20 kwietnia 2020r. utrzymujące w mocy zaskarżone przez Gminę Lipie postanowienie Śląskiego Kuratora Oświaty z dnia 7 lutego 2020r. w sprawie negatywnej opinii dotyczącej zamiaru likwidacji Szkoły Podstawowej im. Tadeusza Kościuszki w Rębielicach Szlacheckich wraz oddziałem przedszkolnym.

Działając w imieniu Gminy Lipie, składam skargę na postanowienie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 20 kwietnia 2020r. (znak DWST-WOOS.4021.19.2020.EM), utrzymujące w mocy zaskarżone przez Gminę Lipie postanowienie Śląskiego Kuratora Oświaty z dnia 7 lutego 2020r. w sprawie negatywnej opinii dotyczącej zamiaru likwidacji Szkoły Podstawowej im. Tadeusza Kościuszki w Rębielicach Szlacheckich z oddziałem przedszkolnym.

Wyżej wskazane postanowienie zaskarżam w całości i wnoszę o:

1. Zmianę zaskarżonego postanowienia poprzez wydanie pozytywnej opinii w sprawie, ewentualnie:
  - o uchylenie zaskarżonego postanowienia oraz postanowienia Śląskiego Kuratora Oświaty z dnia 7 lutego 2020 r., a także zobowiązanie Śląskiego Kuratora Oświaty do wydania postanowienia o pozytywnym zaopiniowaniu zamiaru likwidacji Szkoły Podstawowej im. Tadeusza Kościuszki w Rębielicach Szlacheckich wraz z oddziałem przedszkolnym,
  - uchylenie zaskarżonego postanowienia w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania,
  - uchylenie zaskarżonego postanowienia w całości;
2. Zasądzenie od organu na rzecz strony skarżącej kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Zaskarżonemu postanowieniu zarzucam:

1. Naruszenie art. 89 ustawy Prawo oświatowe poprzez jego niezastosowanie, skutkujące utrzymaniem w mocy postanowienia organu I instancji z dnia 7 lutego 2020r., podczas gdy warunki określone w art. 89 ust. 1 w/w ustawy zostały spełnione. Opinia kuratora w sprawie likwidacji szkoły ma charakter rozstrzygnięcia celowego i może znajdować uzasadnienie tylko w racjach i przesłankach zawartych w prawie materialnym, gdyż muszą istnieć jej prawne kryteria. W przypadku odmowy wydania pozytywnej opinii, kurator powinien wskazać ustawowe podstawy swego stanowiska, dopiero bowiem niewykonanie lub realna groźba niewykonania przez organ prowadzący szkołę, wyraźnie wskazanego w ustawie o systemie oświaty lub innych ustawach obowiązku, związanego z zapewnieniem uczniom likwidowanej szkoły wszystkich przysługujących im uprawnień, legitymuje do zajęcia negatywnego stanowiska.
2. Naruszenie art. 77 § 1 k.p.a. poprzez jego niezastosowanie, polegające na rozpoznaniu przedmiotowej sprawy wbrew dyrektywom wynikającym z tego przepisu, w szczególności poprzez brak oceny dowodów w sposób wyczerpujący i miarodajny.
3. Naruszenie art. 7 k.p.a. poprzez jego niezastosowanie, skutkujące niewłaściwym zbadaniem istniejącego stanu faktycznego oraz nieuwzględnieniem interesu społecznego.
4. Naruszenie prawa materialnego, tj. art. 16 ust. 2 i art. 165 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz art. 89 ust. 1 ustawy Prawo oświatowe poprzez przyjęcie, że istniały podstawy do wydania spornych postanowień i to w ramach uznania administracyjnego.

Uzasadnienie

Rada Gminy Lipie Uchwałą Nr XVII/107/20 z dnia 9 stycznia 2020 roku wyraziła zamiar likwidacji Szkoły Podstawowej im. Tadeusza Kościuszki w Rębielicach Szlacheckich wraz z oddziałem przedszkolnym z dniem 31 sierpnia 2020 roku.

W uzasadnieniu do uchwały zostały przedstawione argumenty, którymi kierowała się Rada Gminy, podejmując decyzję o zamiarze likwidacji Szkoły Podstawowej w Rębielicach Szlacheckich. Podjęcie uchwały o zamiarze likwidacji szkoły nastąpiło z następujących przyczyn:

- 1) złego stanu technicznego budynku szkoły, który zagraża zdrowiu i życiu przebywających tam osób;
- 2) niskiej liczebności dzieci w poszczególnych oddziałach klasowych, która ma negatywny wpływ na rozwój poznawczy, społeczny i emocjonalny uczniów;
- 3) wysokich kosztów utrzymania placówki – mała liczebność uczniów w poszczególnych oddziałach klasowych generuje bardzo wysokie koszty utrzymania szkoły;
- 4) negatywnej opinii większości mieszkańców gminy, wskazującej na bezzasadność utrzymywania w Rębelicach Szlacheckich placówki, do której uczęszcza bardzo mała liczba uczniów, z jednoczesną tendencją spadkową tej liczby, na co wskazują dane demograficzne, przy czym zgodnie z prognozami w najbliższych latach oddziały klasowe mogą być nawet jednoosobowe.

Rada Gminy Lipie, przystępując do uchwalenia zamiaru likwidacji szkoły, zadbała o to, aby zostały spełnione wszystkie warunki zawarte w art. 89 ust. 1 ustawy Prawo oświatowe, a więc:

- 1) Zapewniono uczniom możliwość kontynuowania nauki w innej szkole publicznej tego samego typu położonej w tej samej gminie, w miejscowości Lipie, oddalonej od szkoły w Rębelicach Szlacheckich o około 4,5 km.
- 2) Wszyscy rodzice uczniów zostali powiadomieni o zamiarze likwidacji szkoły na ponad 6 miesięcy przed terminem jej likwidacji. Do wszystkich rodziców zostały dostarczone imienne zawiadomienia o zamiarze likwidacji placówki, do których została dołączona uchwała Rady Gminy Lipie o zamiarze likwidacji Szkoły Podstawowej w Rębelicach Szlacheckich, zawierająca obszernie i szczegółowe uzasadnienie. Fakt powiadomienia wszystkich rodziców został potwierdzony przez nich na potwierdzeniu odbioru korespondencji.
- 3) Śląski Kurator Oświaty został zawiadomiony na 6 miesięcy przed terminem likwidacji szkoły.

Ponadto Gmina wskazała, że wszystkim dzieciom ze zlikwidowanej placówki (zarówno uczniom, jak i przedszkolakom) zapewni dowóz i opiekę podczas dowozu do placówki w Lipiu, jak i w drodze powrotnej, a w przypadku konieczności oczekiwania na dowóz, zapewni opiekę świetlicy szkolnej. Gmina zadeklarowała, że harmonogram dowozu będzie dostosowany do rzeczywistych potrzeb dzieci, wynikający z planu lekcji i godzin rozpoczęcia i zakończenia zajęć, na które dzieci uczęszczają. Z chwilą podejmowania przedmiotowej

uchwały, ten plan nie był jeszcze znany. Mając powyższe na uwadze, gmina spełniła obligatoryjne warunki, o jakich mowa w art. 89 ust. 1 ustawy Prawo oświatowe. W art. 89 ust. 3 wyżej cytowanej ustawy ustawodawca nałożył jeszcze jeden warunek, jakim jest uzyskanie pozytywnej opinii kuratora oświaty.

Zamiar likwidacji Szkoły Podstawowej w Rębielicach Szlacheckich wraz z oddziałem przedszkolnym został negatywnie zaopiniowany przez Śląskiego Kuratora Oświaty, co zostało odzwierciedlone w postanowieniu Śląskiego Kuratora Oświaty z dnia 7 lutego 2020 r. (znak: DK-CZ.542.2.1.2020). Śląski Kurator Oświaty w dniu 7 lutego 2020r. wydał postanowienie negatywnie opiniujące zamiar likwidacji przedmiotowej szkoły. Wydając negatywną opinię, uzasadnił ją następującymi i jedynymi argumentami, tj.:

1) *W ocenie Śląskiego Kuratora Oświaty likwidacja Szkoły Podstawowej w Rębielicach Szlacheckich pogorszy dostępność do wychowania przedszkolnego dzieciom zamieszkałym w obwodzie szkoły, poprzez konieczność dojazdu autobusem szkolnym, zgodnie ze sztywnym rozkładem jazdy.*

2) *W ocenie Kuratora w przypadku dzieci poniżej 5. roku życia organ nie zapewnia dowozu, co w znacznym stopniu ograniczy, a dzieciom, których rodzice nie mają możliwości dowozu we własnym zakresie, uniemożliwi korzystanie z przysługującego dzieciom od trzeciego roku życia prawa do wychowania przedszkolnego.*

3) *Przyjęcie dzieci z Rębielic Szlacheckich do przedszkola w Lipiu spowoduje konieczność zorganizowania kolejnego oddziału przedszkolnego, którego wstępna lokalizacja została zaplanowana w części szkolnej w pomieszczeniu z zapleczem sanitarnym. W ocenie Kuratora taka organizacja pogorszy warunki pobytu dzieci uczęszczających do tego oddziału w porównaniu do dzieci z innych oddziałów przedszkolnych.*

4) *Zaproponowana przez organ organizacja dowozów wpłynie na pogorszenie możliwości udziału uczniów w oferowanych zajęciach pozalekcyjnych. Zdaniem kuratora uczniowie klas VII i VIII nie będą mieli możliwości udziału w zajęciach rozwijających zainteresowania i uzdolnienia, zajęciach z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej, zajęciach rewalidacyjnych w przypadku uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, czy angażowania się w inne działania na terenie szkoły. Zdaniem kuratora dojdzie do sytuacji nieprzestrzegania praw dziecka i ucznia polegającego na nierównym traktowaniu.*

5) *Organizacja pracy w szkole w Rębielicach Szlacheckich sprzyja indywidualizacji-* sugerując, że w szkole w Lipiu tak nie jest.

6) *Kurator uznał, że w przypadku przeniesienia uczniów ze szkoły w Rębielicach Szlacheckich do szkoły w Lipiu indywidualizacja uczenia uległaby pogorszeniu z powodu konieczności funkcjonowania tych dzieci w środowisku, gdzie ponad połowę uczniów w szkole stanowią uczniowie dojeżdżający z miejscowości na terenie gminy Lipie.*

Postanowienie Śląskiego Kuratora Oświaty zostało zaskarżone w całości na skutek wniesienia przez Wójta Gminy Lipie do Ministra Edukacji Narodowej zażalenia z dnia 14 lutego 2020r. na postanowienie Śląskiego Kuratora Oświaty z dnia 7 lutego 2020r. w sprawie negatywnej opinii dotyczącej zamiaru likwidacji Szkoły Podstawowej im. Tadeusza Kościuszki w Rębielicach Szlacheckich z oddziałem przedszkolnym, gdzie gmina szczegółowo odniosła się do każdego z zarzutów przedstawionych przez Kuratora.

Dowód: odpis zażalenia

Postanowieniem z dnia 20 kwietnia 2020 r. (DWST-WOOS.4021.19.2020.EM) Minister Edukacji Narodowej uznał, że zażalenie Wójta Gminy Lipie z dnia 14 lutego 2020r. na postanowienie Śląskiego Kuratora Oświaty z dnia 7 lutego 2020r. w sprawie negatywnej opinii dotyczącej zamiaru likwidacji Szkoły Podstawowej im. Tadeusza Kościuszki w Rębielicach Szlacheckich z oddziałem przedszkolnym nie zasługuje na uwzględnienie, stwierdzając, tym samym, „*że kurator słusznie uznał, że niezasadny jest zamiar likwidacji Szkoły Podstawowej w Rębielicach Szlacheckich*”.

Minister w swoim postanowieniu odniósł się tylko do części stawianych zarzutów oraz właściwie nie odniósł się do większości argumentów Kuratora, na podstawie których Śląski Kurator Oświaty wydał negatywną opinię co do zamiaru likwidacji Szkoły Podstawowej w Rębielicach Szlacheckich, a które zostały zakwestionowane przez gminę w zażaleniu. De facto Minister nie odniósł się do większości zarzutów i argumentacji gminy, zawartych w zażaleniu na postanowienie Śląskiego Kuratora Oświaty

W ocenie strony skarżącej samo twierdzenie, *iż w ocenie Ministra kurator słusznie uznał, że niezasadny jest zamiar likwidacji Szkoły Podstawowej w Rębielicach Szlacheckich* wydaje się być gołosłowne i tak naprawdę niepoparte żadnymi dowodami i argumentami, w zakresie których Kurator i Minister posiadają kompetencje do oceny wniosku.

Minister Edukacji Narodowej (zwany dalej Ministrem lub organem), w zaskarżonej decyzji sam wskazał (str. 3 zaskarżonego postanowienia), że: „ *przy wydawaniu opinii*

o zamiarze likwidacji szkoły istotna jest ocena warunków nauki oraz pobytu, jakie będą mieli uczniowie szkoły i dzieci w oddziale przedszkolnym po planowanych zmianach. Zgodnie z art. 10 ustawy - Prawo oświatowe – zapewnienie bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, wychowania i opieki jest jednym z podstawowych zadań organu prowadzącego szkołę, natomiast zgodnie z art.55 ust.2 tejże ustawy, nadzorowi pedagogicznemu podlega ocena, czy warunki te zostały spełnione”.

Dokonując tej oceny, zarówno Kurator, jak i Minister, dokonali jej w oparciu o dołączoną do akt dokumentację, z której bezsprzecznie wynika, że stan techniczny budynku w którym ma siedzibę Szkoła Podstawowa w Rębielicach Szlacheckich jest bardzo zły, a jego dopuszczenie do użytkowania jest tylko czasowe, tj. do dnia 26 czerwca 2020r. Pod koniec 2019r. budynek ten został czasowo wyłączony z możliwości użytkowania **z uwagi na bezpośrednie zagrożenie zdrowia i życia**. Powyższe skutkuje tym, iż **po 26 czerwca 2020r. budynek, w którym znajduje się szkoła nie będzie mógł przyjąć dzieci, a proces edukacji nie będzie mógł być tam kontynuowany z uwagi na zagrożenie dla życia i zdrowia przebywających w nim osób**. Jednocześnie gmina wskazała miejsce, gdzie nauka mogłaby być kontynuowana – to nowoczesna, niedawno kompleksowo wyremontowana, a przede wszystkim spełniająca wszelkie warunki bezpieczeństwa szkoła podstawowa, mająca swoją siedzibę w sąsiedniej miejscowości – w Lipiu. Jednakże w ocenie Ministra fakt ten nie może być uznany za jedną z przesłanek stanowiących o możliwości likwidacji szkoły.

Odnosząc się do warunków nauki, wychowania i opieki likwidowanej szkoły przed i po jej likwidacji, Minister na podstawie zgromadzonego materiału stwierdził, m.in., że: *siedzibę szkoły w Rębielicach Szlacheckich (ta która ma być zlikwidowana) stanowi dwukondygnacyjny budynek z wydzielonym mieszkaniem nauczycielskim (akurat mieszkanie jest w odrębnym budynku, ale fakt ten nie ma większego wpływu na opis zaplecza lokalowego szkoły). Na parterze znajdują się 2 sale edukacji wczesnoszkolnej (**jedna przechodnia**), niewielka sala gimnastyczna, pomieszczenie na sprzęt sportowy, świetlica (stolówka), sala oddziału przedszkolnego, 3 toalety, **w tym 2 nieczynne i 1 toaleta dla dzieci przedszkolnych**, pomieszczenie gospodarcze oraz **wyłączona z użytkowania kuchnia**. W korytarzu przy sali gimnastycznej znajdują się zamykane szafki dla każdego ucznia. Na piętrze znajduje się duży korytarz wykorzystywany jako miejsce uroczystości szkolnych i środowiskowych, 4 sale lekcyjne, w tym sala komputerowa wyposażona jest w 10 komputerów stacjonarnych i 9 laptopów, biblioteka, gabinet profilaktyki zdrowotnej, pokój nauczycielski, gabinet dyrektora, pomieszczenie na pomoce dydaktyczne, toalety”.*

Jak sam Minister wskazuje, na parterze szkoły znajdują się tylko 2 sale edukacji wczesnoszkolnej, w tym jedna przechodnia i sala oddziału przedszkolnego oraz 1 czynna toaleta dla dzieci z klas I-III (w tym miejscu trzeba zauważyć, że jest to jedna i ta sama toaleta dla chłopców i dziewczynek) oraz jedna toaleta dla dzieci z oddziału przedszkolnego. Z powyższego już wprost wynika, że dla dzieci z nauczania początkowego, które obejmuje klasy I-III, brakuje już sali lekcyjnej, co wymusza łączenie klas nie tylko z powodu ich małej liczebności, lecz także z uwagi na brak wystarczającego zaplecza lokalowego, pozwalającego na to, aby dzieci z poszczególnych oddziałów mogły uczyć się w oddzielnych salach. Do tego jedna z pracowni jest salą przechodnią, co z pewnością może utrudniać prowadzenie zajęć - dzieci spóźniają się, przechodzą przez salę, w której uczą się inne dzieci, tym samym przeszkadzają w lekcji i rozpraszają uczniów oraz nauczyciela, co nie wpływa pozytywnie na organizację zajęć i prowadzenie procesu edukacyjnego.

Jak słusznie wskazał Minister, dla klas: IV, V, VI, VII i VIII przeznaczone są klasy na piętrze, tj. 3 sale lekcyjne i sala komputerowa, czyli 4 sale lekcyjne, w tym komputerowa. Z powyższych danych jasno wynika, że klasy na górze przeznaczone są dla 3 oddziałów lub maksymalnie dla 4 oddziałów (gdyby zajęcia inne niż informatyka również były prowadzone w pracowni komputerowej), a przy pełnej strukturze organizacyjnej szkoły powinno być u góry co najmniej 5 klas (po jednej dla każdego oddziału i dodatkowa sala na zajęcia informatyczne, z których również korzystają klasy młodsze I-III). Powyższe pozwala uznać, że w budynku, w którym mieści się szkoła podstawowa w Rębielicach Szlacheckich nie ma wystarczającej liczby sal lekcyjnych, aby móc pomieścić ośmiooddziałową szkołę podstawową i oddział przedszkolny. Niewystarczająca baza lokalowa wymusza łączenie klas - w jednej sali lekcyjnej uczą się dwa, a czasem i więcej oddziałów z różnych roczników. W przypadku rezygnacji z łączenia oddziałów z różnych roczników, konieczne byłoby wprowadzenie dwuzmianowości.

Zaproponowana zmiana, polegająca na likwidacji szkoły i zapewnieniu kontynuowania nauki w ZSP w Lipiu, wyeliminowałaby tego typu anomalie i wykluczyłaby konieczność łączenia oddziałów zarówno z powodu małej liczebności klas, jak i z powodu braku odpowiedniego zaplecza lokalowego.

Wykonując swe zadanie, polegające na ocenie warunków przed i po likwidacji szkoły, Minister odniósł się też do bazy lokalowo-dydaktycznej w ZSP-w Lipiu, w której gmina chciałaby zapewnić dzieciom z likwidowanej placówki w Rębielicach Szlacheckich możliwość kontynuowania nauki. Wskazał, jakie warunki miałyby dzieci w przypadku

likwidacji szkoły w Rębielicach Szlacheckich i po przeniesieniu ich do szkoły w sąsiedniej miejscowości w Lipiu, stwierdzając, że: *Odnosząc się do warunków nauki w Publicznym Przedszkolu i Szkole Podstawowej im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Lipiu wchodzących w skład Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Lipiu, do których mają być przeniesieni uczniowie likwidowanej szkoły w Rębielicach Szlacheckich, Minister stwierdza, że Zespół Szkolno-Przedszkolny mieści się w centrum miejscowości Lipie, na który składają się połączone w jeden kompleks architektoniczny, budynek szkoły podstawowej i budynek byłego gimnazjum. Oprócz przedszkola i szkoły podstawowej, w wyodrębnionej części obiektu funkcjonuje żłobek. Obiekt całkowicie odnowiono i zmodernizowano w latach 2012-2016. Baza szkoły jest dostosowana do potrzeb osób niepełnosprawnych i wyposażona w windę. Nadbudowano poddasze, gdzie znajdują się sale lekcyjne dla klas I-III oraz klatkę schodową, umożliwiającą całkowite wyodrębnienie przedszkola. Bazę lokalową stanowi 17 sal lekcyjnych, w tym 2 pracownie komputerowe i 2 językowe (jedna z zapleczem sanitarnym), 3 sale przedszkolne z zapleczem sanitarnym, biblioteka z czytelnią, sala gimnastyczna, **siłownia**, gabinet pedagoga, gabinet logopedy, gabinet profilaktyki zdrowotnej, świetlica, **stołówka**, radiowęzeł, **12 łazienek**, w tym **2 toalety dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych**, pomieszczenia socjalne. Wszyscy uczniowie mają do dyspozycji zamykane szafki. Pomieszczenia dydaktyczne wyposażone są w różnorodny sprzęt i pomoce dydaktyczne, w tym sprzęt audiowizualny, fotograficzny, nagłaśniający, 8 tablic interaktywnych, 28 tabletów, 16 laptopów, monitor interaktywny, pomoce do nauki programowania, gry w szachy, pomoce do nauki przedmiotów humanistycznych, matematyczno-przyrodniczych, językowych, edukacji dla bezpieczeństwa. Nie można też pominąć całej nowoczesnej infrastruktury sportowej, w skład której wchodzi: sala gimnastyczna, siłownia, sala zabaw, kompleks boisk sportowych „Orlik” (boisko do piłki nożnej, boisko do piłki siatkowej, koszykowej, do tenisa ziemnego i badmintona) oraz place zabaw. Obiekt wyposażony jest w alarm i monitoring wizyjny, co dodatkowo wzmacnia bezpieczeństwo dzieci.*

Z powyższego jasno i bezsprzecznie wynika, że szkoła w Lipiu dysponuje zdecydowanie bogatszym, większym, nowoczesnym i świetnie wyposażonym zapleczem lokalowo - dydaktycznym. Jest to nowoczesna szkoła, po gruntownym remoncie, dostosowana do potrzeb osób niepełnosprawnych. Kontynuowanie edukacji w tej placówce z pewnością wyeliminowałoby potrzebę łączenia klas z powodu braku zaplecza lokalowego.

Jak wynika z postanowienia - ani Minister, ani Kurator nie kwestionują faktu, że baza szkoły w Lipiu jest bogatsza od bazy szkoły w Rębielicach Szlacheckich. W ocenie

Ministra oznacza to, że w przypadku przeniesienia uczniów likwidowanej szkoły do ZSP w Lipiu warunki lokalowe nie uległyby pogorszeniu. Wręcz przeciwnie, uległyby znacznemu polepszeniu. Zatem dlaczego ta opinia jest negatywna? Który warunek nie jest spełniony? Dokonując porównania zaplecza lokalowego tych dwóch szkół i dysponując takimi danymi jak wyżej wskazane, Minister, odnosząc się do warunków SP w Rębielicach Szlacheckich, lakonicznie stwierdził, że: *w takiej bazie lokalowo – dydaktycznej w jego ocenie szkoła podstawowa mogłaby funkcjonować.* Owszem, tego strona skarżąca nie kwestionuje, jednak zachodzi pytanie, czy sam fakt, że w SP w Rębielicach Szlacheckich możemy połączyć klasy tak, aby więcej niż jeden oddział (łączenie dzieci z różnych roczników realizujących odmienny materiał) uczył się jednocześnie w tej samej sali lekcyjnej, może stanowić samoistną przesłankę do tego, aby uznać, że decyzja Rady Gminy Lipie jest bezzasadna, a zaproponowanie lepszych warunków lokalowych pozostaje bez znaczenia? Inna kwestia, która jest dalej omówiona, to taka czy stan techniczny szkoły pozwala, aby rzeczywiście szkoła funkcjonowała w takich warunkach?

Przypomnijmy sobie w tym miejscu, jakie zadanie ciążyło na Kuratorze oświaty i Ministrze. Jak wskazał Minister, do jego zadań należała *ocena warunków nauki oraz pobytu, jakie będą mieli uczniowie szkoły i dzieci w oddziale przedszkolnym po planowanych zmianach. Zgodnie z art. 10 ustawy - Prawo oświatowe – zapewnienie bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, wychowania i opieki jest jednym z podstawowych zadań organu prowadzącego szkołę, natomiast zgodnie z art.55 ust.2 tejże ustawy, nadzorowi pedagogicznemu podlega ocena, czy warunki te zostały spełnione*”. W tym miejscu należy podsumować i wskazać, że ocena tych warunków w przypadku likwidacji szkoły w Rębielicach i przeniesieniu dzieci do SP w Lipiu, pod kątem lokalowym wypadła bardzo dobrze - co Minister stwierdził na stronie 9 postanowienia, wskazując, że: *baza lokalowo-dydaktyczna w Lipiu jest bogatsza od bazy szkoły w Rębielicach Szlacheckich, co oznacza, że gdyby uczniowie zostali przeniesieni do ZSP w Lipiu, warunki nie uległyby pogorszeniu.* W ocenie strony skarżącej gmina wykazała, że w przypadku kontynuowania przez dzieci ze zlikwidowanej placówki nauki w ZSP w Lipiu, warunki lokalowo-dydaktyczne nie tylko by się nie pogorszyły, **ale uległyby zdecydowanemu polepszeniu** i tak naprawdę Minister nie wskazał dlaczego z uwagi na warunki lokalowo – dydaktyczne wniosek w/s likwidacji szkoły nie może zostać uwzględniony.

Na szczególną uwagę i podkreślenie zasługuje fakt, że w ocenie Ministra baza lokalowa szkoły w Rębielicach Szlacheckich **mogłaby zapewnić warunki do właściwej**

realizacji podstawy programowej ośmioklasowej (pomimo niewystarczającej ilości sal) ale dopiero po wykonaniu niezbędnego gruntownego remontu -remontu, bez którego budynek szkoły nie będzie mógł być dopuszczony do użytkowania, gdyż obecny jego stan mógłby zagrażać przebywającym tam dzieciom i pracownikom szkoły, a ponadto remontu, na który gminy nie stać. Twierdzenia Ministra są zatem dwuznaczne i ze sobą sprzeczne, gdyż raz twierdzi, że szkoła dysponuje odpowiednią bazą lokalowo-dydaktyczną, a w innej części postanowienia podnosi, że szkoła mogłaby zapewnić uczniom odpowiednią bazę lokalowo-dydaktyczną, ale dopiero w bliżej nieokreślonej przyszłości pod warunkiem wyremontowania budynku.

Jak Minister sam zauważył, szkoła w Rębielicach Szlacheckich musi spełnić szereg warunków, aby baza lokalowo – dydaktyczna była wystarczająca, podczas gdy spełniająca w pełni te warunki Szkoła Podstawowa w Lipiu, czeka na uczniów z Rębielic Szlacheckich. Przypomnijmy, że w szkole w Lipiu w 2016 roku zakończył się gruntowny remont, dzięki któremu jest to najnowocześniejsza szkoła w całej gminie i jedna z najnowocześniejszych, najlepiej wyposażonych i najlepiej zabezpieczonych szkół w całym powiecie kłobuckim. Co więcej, szkoła ta po likwidacji gimnazjów dysponuje wieloma wolnymi salami lekcyjnymi, które czekają na przyjęcie nowych uczniów.

Dowolna argumentacja Ministra, polegająca na wskazaniu, że fakt, iż szkoła w Rębielicach Szlacheckich posiada zaplecze lokalowe i minimalny niezbędny sprzęt, nie może stanowić samoistnej przesłanki pozwalającej uznać, że szkoła nie może zostać zlikwidowana. Zadaniem Ministra była ocena warunków, jakie będą mieć uczniowie po zlikwidowaniu szkoły, a gmina udowodniła, że zaproponowana baza lokalowo - dydaktyczna jest nowoczesna, bardzo dobrze wyposażona, pozwala na prowadzenie zajęć bez konieczności łączenia klas, jest dostosowana do potrzeb osób niepełnosprawnych i przede wszystkim jest szkołą bezpieczną, której stan techniczny nie budzi zastrzeżeń. Tym samym zatem gmina wykazała, że proponuje lepszą bazę lokalową, co i sam Minister z Kuratorem przyznali wprost, twierdząc że baza lokalowo - dydaktyczna w Lipiu jest bogatsza od tej w szkole w Rębielicach Szlacheckich. Zatem pod tym względem uczniowie szkoły podstawowej z Rębielic mogliby tylko zyskać, a nie stracić.

Chcąc wysnuć logiczne wnioski z przyjętej argumentacji, pozostaje uznać, że warunki lokalowo – dydaktyczne uczniów w przypadku likwidacji szkoły w Rębielicach ulegną polepszeniu. Jednakże dla Kuratora i Ministra nie był to wystarczający argument,

jednocześnie w żaden sposób nie wskazali oni, ani nawet nie zasugerowali, że te warunki byłyby gorsze.

Ocenie winno podlegać także zaplecze dydaktyczne, ale Kurator wraz z Ministrem całkowicie pominęli fakt, że Szkoła w Rębielicach Szlacheckich nie dysponuje kadrami posiadającymi kwalifikacje do nauczania wszystkich przedmiotów z podstawy programowej. W Szkole Podstawowej w Rębielicach Szlacheckich nie ma zatrudnionych na stałe nauczycieli posiadających uprawnienia do nauczania: techniki, historii, WOS-u, geografii, chemii, języka niemieckiego, plastyki, doradztwa zawodowego, EDB, pedagoga szkolnego, logopedy. Połowa nauczycieli, którzy uczą w SP w Rębielicach Szlacheckich, to nauczyciele, którzy dojeżdżają do tej szkoły ze szkoły w Lipiu. Przyjeżdżają do szkoły w Rębielicach „na chwilę”, realizują zakontraktowane godziny i zaraz wracają do szkoły w Lipiu. Do tej kwestii nie odniósł się ani Kurator, ani Minister, a wydaje się być ona jedną z ważniejszych, jakie winny być rozpatrzone przy analizie bazy dydaktycznej, jaką dysponuje placówka, która ma zostać zlikwidowana. Dostępność nauczyciela dla ucznia jest bardzo ważna, a w przypadku gdyby uczniowie z Rębielic Szlacheckich kontynuowali naukę w ZSP w Lipiu, ta dostępność znacznie by się zwiększyła.

Skupiając się na zapleczu dydaktycznym, na uwagę zasługuje też kwestia zajęć dodatkowych, jakie proponują obie jednostki. Każda ze szkół jest szkołą o 8-klasowej strukturze organizacyjnej, jednakże zakres proponowanych zajęć dodatkowych, rozwijających jest zdecydowanie bogatszy w ZSP w Lipiu od tych, które proponuje SP w Rębielicach Szlacheckich. Na tle wszystkich szkół w gminie, to właśnie pakiet zajęć pozalekcyjnych, rozwijających zainteresowania ucznia, wspomagających i innych proponowanych i realizowanych właśnie w ZS-P w Lipiu jest najszerszy i z największej ilości dziedzin. Szkoła w Rębielicach pod tym względem posiada znacznie węższy pakiet propozycji.

W roku szkolnym 2019/2020 Szkoła Podstawowa w Lipiu zaproponowała swoim wychowankom zajęcia dodatkowe (bez względu na to czy są to dzieci dojeżdżające, czy nie) takie jak m.in.: koło matematyczno-przyrodnicze „Cyferki pod lupą” dla klasy I; koło polonistyczne „Pod rękę z ortografią i gramatyką” kl. III; koło matematyczno-przyrodnicze „Zobaczyć matematykę w przyrodzie” – kl. III ; koło programowania „Zakodujmy swoją przyszłość” dla kl. II; koło języka angielskiego – Zajęcia rozwijające z języka angielskiego „English adventures” dla kl. II; koło szachowe „Szach – Mat”- dla kl. IV; koło języka angielskiego Zajęcia rozwijające z języka angielskiego „Let’s learn English” la kl. V a, b; Koło języka angielskiego - Zajęcia rozwijające z języka angielskiego „Let’s learn English”

dla kl.VI a, b; koło SKS dla kl. V a, b; koło historyczne „Abdank” dla kl.VI a, b; koło fizyczne „I Ty możesz zostać Einsteinem” dla kl. VII; koło matematyczne „Bliskie spotkania z matematyką” dla kl. VIII. Oferta zajęć dodatkowych w ZSP w Lipiu w ramach art. 42 ust. 2 pkt. 2 KN to z kolei: Zajęcia wyrównawcze z historii dla kl. IV – VIII; Zajęcia uzupełniające z matematyki dla kl. IV – VI; Zajęcia rozwijające z informatyki dla kl. IV – VI; Zajęcia rozwijające z tenisa stołowego dla kl. IV – VIII; Zajęcia wokalne dla kl. IV – VII; Zajęcia rozwijające z języka angielskiego przygotowujące do egzaminu; Zajęcia rozwijające z historii; Szkolne Koło Wolontariatu dla kl. IV – VIII; Szkolne koło kaligrafii dla kl. I; Koło biblijne „Z Pismem świętym za Pan brat” dla kl. III; Szkolne Koło Sportowe dla kl. IV – VII; Zajęcia uzupełniające z języka angielskiego „English Adventurs” dla ,kl. VI b; Koło przyrodnicze „Odkrywcy” dla kl. IV; Zajęcia wyrównawcze z uczniem mającym trudności w nauce dla kl. kl. III; Papieroplastyka – zajęcia rozwijające umiejętności manualne dla kl. IV – VI; Zajęcia rozwijające z biologii dla kl. V – VIII; Praca z uczniem o specjalnych potrzebach edukacyjnych dla kl. V/VI/VIII; Samorząd Uczniowski dla kl. IV – VIII ;

Szkoła w Rębielicach Szlacheckich ma zdecydowanie skromniejszą propozycję. Zatem i pod tym względem zmiana szkoły mogłaby wpłynąć pozytywnie na rozwój dzieci i dać im szerszy wachlarz możliwości do rozwijania swoich zainteresowań i pasji.

Druga kwestia, do której odniósł się Minister, a która dla gminy w tym przypadku jest priorytetem, to stan techniczny budynku, którego dopuszczenie do użytkowania jest tylko czasowe - do dnia 26 czerwca 2020r.

Z dołączonej do akt sprawy dokumentacji bezsprzecznie wynika, że budynek, w którym mieści się szkoła, może stwarzać realne zagrożenie dla przebywających w nim osób. Nie mniej jednak Minister, dysponując dokumentami potwierdzającymi taki stan, z nieuzasadnionych przez siebie przyczyn uznał, że baza lokalowa jest odpowiednia.

Dowód: Protokół Powiatowego Inspektoratu Nadzoru Budowlanego w Kłobucku z dnia 26.11.2019;Protokół Powiatowego Inspektoratu Nadzoru Budowlanego w Kłobucku oraz z dnia 03.12.2019, Opinia Techniczna (mgr inż. Andrzej Dec).

W listopadzie 2019r., podczas okresowych badań technicznych budynku, okazało się, że jego stan jest na tyle zły, że decyzją PINB w Kłobucku budynek szkoły został w trybie natychmiastowym wyłączony z możliwości użytkowania. Wówczas podstawą tej decyzji były tylko i wyłącznie badania techniczne budynku, związane jedynie z elektryką (PINB nie kontrolował, ani nie badał stanu budynku pod innym względem niż instalacja elektryczna).

W wyniku kolejnych badań stanu technicznego zleconych przez gminę, po otrzymaniu informacji o tragicznym stanie instalacji elektrycznej, okazało się, że praktycznie cały budynek wymaga natychmiastowego generalnego remontu, a niesprawna elektryka to tylko jeden z punktów na długiej liście.

Aby budynek mógł być nadal użytkowany, konieczne jest dokonanie generalnego i bardzo kosztownego remontu. Początkowo wydawało się, że zakres remontu powinien objąć jedynie elektrykę w budynku, jednakże kolejne opinie wykazały, że zakres niezbędnego remontu powinien objąć m.in.: przebudowę i modernizację kotłowni oraz całej instalacji c.o., wymianę, wewnętrzną instalacji wodnej i kanalizacyjnej, modernizację pomieszczeń sanitarnych, modernizację kuchni i stołówki, przystosowanie budynku do potrzeb osób niepełnosprawnych, wykonanie instalacji elektrycznej - w całym budynku szkoły (poza pracownią komputerową) instalacja elektryczna wykonana jest przewodami aluminiowymi bez żyły ochronnej PE i nie spełnia obecnych norm ochrony przeciwporażeniowej, wymianę skorodowanych zwodów oraz zacisków instalacji odgromowej, wykonanie instalacji wodociągowej przeciwpożarowej – zgodnie z obowiązującymi przepisami hydranty 25 muszą być stosowane w strefach pożarowych zakwalifikowanych do kategorii zagrożenia ludzi ZL: w strefie pożarowej o powierzchni przekraczającej 200 m², zakwalifikowanej do kategorii zagrożenia (szkoła kwalifikuje się do ZL I, o powierzchni użytkowej 843 m²); wykonanie prac termomodernizacyjnych, polegających na dociepleniu łącznie z dociepleniem przestrzeni stropodachu wentylowanego, wykonanie elewacji zewnętrznej, wymiana okien w tym w szczególności starych, drewnianych zlokalizowanych wzdłuż ściany wschodniej, modernizacja instalacji kanalizacyjnej - na terenie obiektu ścieki gromadzone są w trzech studzienkach należących do systemu drenaży opaskowego budynku – zbiornik bezodpływowy jest zasypany.

Szacunkowy koszt wykonania prac remontowych to kwota około 1,6 - 1,7 mln zł. Koszt ten obejmuje m.in. roboty termorenowacyjne, roboty ziemne (drenaż opaskowy, zbiornik ściekowy), wymianę stolarki okiennej, roboty instalacyjne wod.-kan. i c.o., wykonanie instalacji elektrycznej oraz roboty ogólnobudowlane. Na poniesienie takiego kosztu gminy w obecnym stanie faktycznym nie stać.

Budynek szkolny w obecnym stanie nie gwarantuje uczniom bezpiecznych warunków nauczania w dłuższej perspektywie, na co zwrócił uwagę Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego w Kłobucku w protokole oględzin i kontroli z dnia 3 grudnia 2019 r., który

dopuszczył budynek szkoły, z wyjątkiem pomieszczeń kuchni na parterze budynku, do tymczasowej eksploatacji do końca roku szkolnego 2019/2020, tj. do dnia 26.06.2020 r.

Zatem, należy w tym miejscu zadać podstawowe pytanie - dlaczego zarówno Kurator, jak i Minister uznali, że budynek szkoły w Rębielicach Szlacheckich zapewnia odpowiednią bazę lokalowo-dydaktyczną??? **Czy aby na pewno budynek, który w trybie natychmiastowym został wyłączony z użytkowania, a następnie tylko czasowo dopuszczony do użytkowania, spełnia bezwzględny warunek, jakim jest bezpieczna i odpowiednia baza lokalowo-dydaktyczna?** Strona skarżąca chce i może zapewnić bezpieczne i odpowiednie warunki lokalowo-dydaktyczne dla uczniów ze szkoły z Rębielic Szlacheckich w ZSP w Lipiu.

Nie sposób też zgodzić się z argumentacją Ministra, że to wieloletnie zaniedbania organu prowadzącego doprowadziły do złego stanu technicznego budynku. Ten zarzut jest nie tylko niesprawiedliwy, ale też bardzo krzywdzący. Gmina Lipie od lat zмага się z faktem złego stanu technicznego budynków szkolnych, realizując sukcesywnie gruntowne prace remontowe i modernizacyjne.

Decyzją nadzoru budowlanego z dniem 1 sierpnia 2011 roku została wyłączona z użytkowania największa i najstarsza szkoła w gminie, tj. Szkoła Podstawowa w Lipiu. Jej przywrócenie do użytkowania nastąpiło po prawie 6 latach intensywnych prac, tj. 1 września 2016 roku. Zły stan techniczny budynków uniemożliwił także dalsze funkcjonowanie przedszkola w Lipiu zlokalizowanego przy ul. Parkowej oraz przedszkola w Zimnowodzie. Także warunki lokalowe przedszkola w Parzymiechach, które mieściło się w budynku pobliskiej remizy, wymagały przeprowadzenia gruntownych prac remontowo-adaptacyjnych w budynku szkoły w Parzymiechach, tj. adaptacji zniszczonych pustostanów w części gimnazjalnej. Warto podkreślić, że w 2013 roku miał miejsce pożar w przedszkolu w Lindowie, które również musiało przejść nieplanowany kosztowny remont.

Mając powyższe na uwadze w latach 2012 – 2016 na terenie gminy Lipie prowadzono gruntowne kompleksowe prace remontowe, modernizacyjne i termomodernizacyjne w trzech placówkach: Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Lipiu, Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Parzymiechach oraz Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Lindowie. We wspomnianym okresie w każdym roku szkolnym uczęszczało łącznie do tych placówek ok. 650-700 dzieci. Konieczność prowadzenia prac w w/w placówkach wynikała po pierwsze z ich ówczesnego stanu technicznego, dyskwalifikującego te obiekty jako bezpieczne miejsca nauki, a po drugie z ilości uczęszczających do nich dzieci. Warto wspomnieć, że prace w budynku szkolnym

w Lindowie były kontynuacją procesu rozpoczętego jeszcze przed 2010 rokiem (złożony wniosek na termomodernizację).

Realizacja wspomnianych zadań remontowych podyktowana była nadrzędnym celem, jakim jest zdrowie i bezpieczeństwo uczniów. Istotne znaczenie miała także wysoka liczba dzieci uczęszczających do wyżej wymienionych placówek. Koszty przeprowadzonych prac wyniosły łącznie ok. 11 mln zł. Gmina Lipie zrealizowała więc w ostatnich latach bardzo dużo, jak na możliwości niewielkiej wiejskiej jednostki samorządu terytorialnego, prac modernizacyjnych obiektów oświatowych. Obecnie są to placówki nowoczesne, spełniające najwyższe standardy. Nie można i nie da się zrobić wszystkiego. Wysoce krzywdzące są więc zarzuty Ministra, że gmina realizowała prace remontowe w wyłączonej z użytkowania szkole, do której uczęszczało blisko 400 uczniów, zamiast w szkole, w której było zaledwie kilkudziesięciu uczniów. Wbrew zasadom logiki, byłoby remontowanie w pierwszej kolejności niewielkiej szkoły w Rębielicach Szlacheckich, która nie ma wystarczającej ilości sal lekcyjnych dla szkoły o 8-klasowej strukturze organizacyjnej, zamiast ZSP Lipiu, w skład którego wchodziło kilkuoddziałowe przedszkole, kilkanaście oddziałów szkoły podstawowej i gimnazjum, a który z uwagi na zły stan techniczny został wyłączony z użytkowania. Ze względu na ograniczone możliwości budżetowe, a jednocześnie konieczność realizacji szeregu innych zadań własnych, gmina nie mogła podjąć się w latach ubiegłych modernizacji Szkoły Podstawowej w Rębielicach Szlacheckich.

Jako kolejny argument przemawiający za brakiem możliwości likwidacji szkoły Minister podał, że „nieprzeznaczenie przez gminę środków na remont budynku w Rębielicach Szlacheckich nie może stanowić przyczyny likwidacji szkoły”.

Z tak postawioną argumentacją nie sposób się zgodzić. Po pierwsze, likwidacja nie wynika z niechęci przeznaczenia pieniędzy na remont najmniejszej szkoły w gminie - szkoły, która nie jest jedyną, a jedną z 4 szkół gminnych, ale m.in. z powodu braku tych środków i konieczności zaspokojenia innych potrzeb, do których zaspokojenia zobowiązana jest gmina. Zgodnie z ustawą o samorządzie gminnym do zadań własnych gminy należy zaspokajanie potrzeb ludności m.in w zakresie edukacji publicznej. Gmina w pełni zaspokaja te potrzeby, prowadząc aż 4 szkoły podstawowe, 4 przedszkola i żłobek. Ustawa nie nakazuje, aby szkoła była w każdej wsi. Nawet w przypadku likwidacji Szkoły Podstawowej w Rębielicach Szlacheckich gmina będzie nadal w sposób prawidłowy wywiązywać się z nałożonego na nią obowiązku w postaci zapewnienia edukacji publicznej w trzech pozostałych szkołach i przedszkolach. Gmina, tworząc szkoły, musi je również utrzymać. Otrzymywane subwencje

tylko w części zaspokajają rzeczywiste koszty, jakie są ponoszone na utrzymanie szkół i przedszkoli w gminie. Każdego roku gmina z własnego, niewielkiego budżetu musi dokładać do oświaty kilka milionów złotych, co obrazuje poniższa tabela.

**Subwencja i dotacja przedszkolna w latach 2017-2019, a wydatki
wg sprawozdań RB-28S w placówkach oświatowych gminy Lipie**

	Rok 2017	Rok 2018	Rok 2019
Subwencja/ dotacja	5 231 992,00	5 274 363,00	5 543 672,00
wydatki w/g spr. Rb-28 S	7 905 608,20	7 382 636,73	8 362 137,80
Różnica	2 673 616,20	2 108 273,73	2 818 465,80

Z powyższego zestawienia bezspornie wynika, że udzielane subwencje i dotacje są niewystarczające. Samorządy z każdym rokiem muszą dokładać do zadań oświatowych coraz więcej. Zadanie gminy w zakresie oświaty to nie tylko remont budynków, ale także wynagradzanie kadry pedagogicznej, składki ZUS, koszty wynagrodzeń pracowników niepedagogicznych, wyposażenie szkół, opłaty za prąd, wodę, opał, śmieci - tak wymieniać można jeszcze długo. Koszy te są ogromne i małe samorządy nie są ich w stanie udźwignąć. Gospodarowanie gminnym budżetem winno być racjonalne, uzasadnione i dokonywane z dużą rozwagą. Radni Rady Gminy, decydując o budżecie gminy, muszą brać pod uwagę wszystkie potrzeby mieszkańców. Na wydatki oświatowe z budżetu przeznaczana jest corocznie największa część budżetu gminy. Gminy nie stać jest na zaciąganie kolejnych zobowiązań. Tym bardziej, że w przypadku likwidacji SP w Rębielicach Szlacheckich, gmina nadal będzie w stanie zapewnić możliwość edukacji publicznej w szkołach i przedszkolach na terenie gminy dla wszystkich dzieci z jej terenu w wieku przedszkolnym, jak i szkolnym (7-14 lat - szkoła podstawowa) .

Kwestia remontu szkoły w Rębielicach Szlacheckich była wielokrotnie omawiana na komisjach wspólnych, komisji budżetowej, komisji oświaty czy sesjach Rady Gminy. Analizie poddano koszty, jakie generuje utrzymanie tej placówki, jak i możliwości sfinansowania tak kosztownego remontu. O pozyskanie środków zewnętrznych na remont

placówki zwrócono się do MEN i do Wojewody Śląskiego. W obu przypadkach odpowiedź była odmowna.

Dowód:

1. *Pismo- odpowiedź z Kancelarii Rady Ministrów o braku możliwości udzielenia przez nich wsparcia finansowego na remont szkoły (data nieczytelna styczeń 2020);*
2. *Pismo Wójta Gminy Lipie do Wojewody Śląskiego z dnia 26 lutego 2020 z prośbą o dofinansowanie remontu szkoły w Rębielicach Szlacheckich;*
3. *Pismo Wojewody Śląskiego z 12 marca 2020r. o braku możliwości dofinansowania zadań remontowych;*
4. *Pismo Wójta Gminy do Wojewody Śląskiego z 27 marca 2020r.*

Nie jest również prawdziwe twierdzenie Ministra, że organ powinien wykonać nakaz PINB i przeprowadzić potrzebny remont instalacji elektrycznej, gdyż taki nakaz nigdy nie został wydany. Co więcej nie mieści się ani w kompetencji Kuratora, ani Ministra decydowanie i nakazywanie, w jaki sposób gmina ma dysponować budżetem gminy.

W dalszej części zaskarżonego postanowienia Minister podzielił także argumentację Kuratora, że konieczność wydłużenia drogi do szkoły, czasu dojazdu i powrotu ze szkoły, oznacza pogorszenie warunków kształcenia uczniów w stosunku do obecnych. Tak sformułowane twierdzenie wydaje się być jedynie subiektywnym odczuciem niepopartym żadną argumentacją. Kwestia dowozów została szczegółowo przedstawiona przez gminę, zarówno w uchwale o zamiarze likwidacji, jak i w odwołaniu do Ministra od postanowienia Śląskiego Kuratora Oświaty. Dowozy do szkół w gminie Lipie są organizowane od lat i funkcjonują bardzo dobrze. Przez prawie 20 lat, gdy działały gimnazja, dzieci z Rębielic Szlacheckich były codziennie dowożone do szkoły w Lipiu i nigdy nikt nie zgłaszał żadnych zastrzeżeń w tym zakresie. Szkoła w Lipiu oddalona jest od szkoły w Rębielicach Szlacheckich o ok. 4,5 km. Drogę tę samochodem pokonuje się w czasie około 5 minut, rowerem ok.15 minut, autobusem szkolnym (doliczając przystanki, liczenie dzieci itd.) max. 10-15 min. Nie zapominajmy, że do szkoły w Rębielicach Szlacheckich uczęszczają też dzieci z Szyszkowa. Drogę do szkoły w Rębielicach Szlacheckich muszą one pokonywać pieszo, gdyż nie korzystają z dowozu. Droga ta również zajmuje im co najmniej 15 minut. Zatem bez względu na to, czy byłyby dowożone autobusem szkolnym do szkoły w Lipiu, czy też będą pokonywały pieszo drogę z domu w Szyszkowie do szkoły w Rębielicach

Szlacheckich, czas potrzebny na dotarcie do celu będzie bardzo zbliżony. Minister podniósł, że wydłużenie drogi do domu i czasu spędzonego poza domem jest z pewnością pogorszeniem warunków nauki, jednakże nie podał, na czym konkretnie to pogorszenie miałoby polegać i w jaki sposób wpłynie niekorzystnie na proces nauki. Nie zapominajmy, że ta krótką (10-15 minutowa) codzienna podróż może być dla dzieci dobrą okazją do integracji, rozmowy, poznania się, czy spędzenia ze sobą czasu.

Wbrew twierdzeniom Ministra, dzieci przedszkolne nie będą musiały korzystać z opieki świetlicowej z uwagi na godziny pracy przedszkola, które obowiązują w Lipiu. Przypomnijmy, że przedszkole w Rębielicach jest czynne w godzinach 8-13, a przedszkole w Lipiu w godzinach 7-16. Takie godziny otwarcia, jakie proponuje placówka w Lipiu są bardziej korzystne dla rodziców, zwłaszcza tych, którzy pracują i nie mają możliwości odebrania dziecka o godz. 13. Dzieci będą mogły (mogły, ale nie musiały) dłużej przebywać w przedszkolu, a do tego będą mogły korzystać z wyżywienia, które zapewnia przedszkole. Do tej pory dzieci z Rębielic przychodziły z własnym prowiantem do przedszkola, gdyż w ich dotychczasowym przedszkolu nie ma możliwości przygotowania posiłku dla dzieci. Jednakże Kurator i Minister z nieuzasadnionych powodów widzą tylko wady tej sytuacji i bezzasadnie sugerują, że ta sytuacja wpłynie niekorzystnie na dzieci.

W dalszej kolejności Minister uznał że brak jest przesłanek demograficznych, pozwalających na likwidację szkoły, gdyż w jego ocenie analiza danych demograficznych, których dokonał na podstawie danych z lat 2010-2018, biorąc pod uwagę dzieci w wieku 7-14 lat z **terenu całej gminy** jest stabilna. Tak postawiona argumentacja nie może zostać uwzględniona, po pierwsze dlatego, że zamiarem likwidacji objęta jest szkoła z Rębielic Szlacheckich, a nie wszystkie szkoły na terenie gminy i to analiza danych z obwodu tej szkoły winna być brana pod uwagę, a nie dane z całej gminy. Po drugie, w kolejnych latach liczba dzieci z obwodu szkoły w Rębielicach Szlacheckich będzie jeszcze mniejsza niż dotychczas.

Na podstawie danych o liczbie urodzeń z obwodu szkoły w Rębielicach wynika, że w kolejnych latach do tej szkoły będzie uczęszczało jeszcze mniej uczniów niż dotychczas. Na podstawie danych z ewidencji ludności wynika, że w każdym roku w obwodzie Szkoły Podstawowej w Rębielicach Szlacheckich rodzi się zaledwie kilkoro dzieci. Zaznaczyć należy, że nie wszystkie dzieci urodzone w tym obwodzie będą uczęszczać do szkoły w Rębielicach Szlacheckich. Już teraz niektórzy rodzice decydują się zapisać dziecko do szkoły czy przedszkola w Lipiu. Klasy 1-, 3- czy 4-osobowe nie są codziennością i z pewnością takie dane nie stanowią podstawy do uznania, że sytuacja demograficzna w tym

obwodzie szkolnym jest stabilna. Obecnie w całej szkole, w klasach I-VIII mamy 55 uczniów, ale w kolejnych latach liczba uczniów będzie spadać. Nic nie wskazuje, że dane te mogą się znacząco zmienić, a ilość uczniów zwiększyć. Zatem wbrew twierdzeniom Ministra dane te nie przemawiają za pozostawieniem szkoły.

Tabela 1. Liczba uczniów w Szkole Podstawowej Rębielicach Szlacheckich w perspektywie 6 lat

Szkola Podstawowa w Rębielicach Szlacheckich								
Rok szkolny	kl. I	kl. II	kl. III	kl. IV	kl. V	kl. VI	kl. VII	kl. VIII
2019/2020 (I. IX. 2019r.)	4	7	3	0	13	13	9	6
2020/2021	6	4	7	3	0	13	13	9
2021/2022	9	6	4	7	3	0	13	13
2022/2023	1	9	6	4	7	3	0	13
2023/2024	7	1	9	6	4	7	3	0
2024/2025	9	7	1	9	6	4	7	3
2025/2026	6	9	7	1	9	6	4	7

Źródło danych w tabeli: Ewidencja Ludności w UG stan na 21.10.2019r.

Struktura osobowa klas ww. szkoły nie jest reprezentacją społeczności lokalnej, z tego względu, że w grupie uczniów o tak nienaturalnej strukturze (liczebności) nie mogą zachodzić prawidłowe relacje i integracje społeczne. To powoduje, że realizacja ważnych społecznie celów wychowawczych i właściwe kształtowanie postaw społecznych jest niemożliwe bądź bardzo utrudnione. Obecna liczba uczniów w klasach uniemożliwia w istocie właściwą realizację procesu dydaktycznego, nie gwarantuje optymalnego poziomu nauczania. W znacznym stopniu utrudnia wprowadzanie metod aktywizujących, często wyklucza pracę w grupach, czy grach zespołowych. Nie ma zatem odpowiednich warunków do uczniowskiej współpracy i rywalizacji, a w konsekwencji do kształtowania właściwych postaw. W grupach 3 - 4 osobowych trudniej o funkcjonowanie wybijających się i zdolnych uczniów, z których inni mogliby brać przykład i dążyć do współzawodnictwa.

Opinia Kuratora Oświaty (organu sprawującego nadzór pedagogiczny nad szkołami) w przedmiocie likwidacji szkoły nie może być arbitralna, lecz musi mieć oparcie w przepisach prawa. Negatywna opinia kuratora o zamiarze likwidacji szkoły przez organ ją prowadzący może być wydana wówczas, gdy organ prowadzący szkołę nie ma realnych możliwości (nie daje gwarancji) dowozu uczniów do innych szkół tego samego typu oraz gdy nie zawiadomił właściwych podmiotów o zamiarze likwidacji szkoły. W orzecznictwie

sądowym przyjmuje się, że negatywna opinia może być wydana także wówczas, gdy dana j.s.t. w ten sposób pozbywa się obowiązkowego zadania oświatowego, usiłując ciężar prowadzenia szkół publicznych na danym terenie przenieść na osobę trzecią. Z taką sytuacją w rozpatrywanej sprawie nie mamy do czynienia. Uczniowie likwidowanej szkoły mają zapewniony dostęp do edukacji w szkole prowadzonej przez tę samą Gminę. Ponadto Gmina zapewnia bezpłatny transport uczniów (przy czym likwidacja szkoły nieznacznie wpłynie na wydłużenie czasu dojazdu, będzie on trwał ok. 10-15 min). Te okoliczności, zdaniem strony skarżącej, są dostateczną podstawą do wydania "pozytywnej" opinii.

Powoływanie się przez Ministra na sprzeciw kilku rodziców nie znajduje uzasadnienia w przepisach prawa. Gmina podkreśla, że "czynnik integracyjny" nie jest przesłanką decydującą o likwidacji szkoły. Podejmując decyzję o likwidacji placówki oświatowej, gmina ma na uwadze przede wszystkim dobro uczniów i zapewnienie im jak najlepszych i bezpiecznych warunków do nauki i rozwoju. W ocenie strony skarżącej Minister dokonał dowolnej oceny materiału dowodowego i w konsekwencji nieprawidłowo ustalił istotne w tej sprawie okoliczności faktyczne. Kurator i Minister bezzasadnie skupili się na aspekcie szkoły, jako ośrodka integrującego lokalną społeczność, pominęli natomiast fakt, że Gmina ma możliwość zapewnienia nauki uczniom tej szkoły po jej likwidacji.

Zamiar likwidacji szkoły w Rębielicach Szlacheckich, spowodowany jest czynnikami obiektywnymi, znajdującymi swoje podłoże w konieczności zapewnienia najwyższego możliwego poziomu bezpieczeństwa i edukacji dzieci, z wykorzystaniem możliwie najlepszych pomocy dydaktycznych i z uwzględnieniem optymalnych warunków lokalowych, mając na względzie integrację kulturalną mieszkańców całej gminy. Wbrew stanowisku organu, nauka w małej hermetycznej społeczności i brak konieczności dojazdów do szkoły nie przystaje do wymienionych korzyści, jakie wiążą się z możliwością kontynuowania nauki w Szkole Podstawowej w Lipiu. W ocenie Gminy organ nadzoru pedagogicznego jest obowiązany zbadać, czy Gmina zapewni uczniom likwidowanej szkoły możliwość kontynuowania nauki w innej szkole publicznej tego samego typu oraz czy wypełni pozostałe obowiązki, o których mowa w art. 89 ust. 1 ustawy Prawo oświatowe. W ocenie gminy postanowienia organów opiniujących zostały wydane z rażącym naruszeniem prawa. Opierały się bowiem na gołosłownych twierdzeniach o rzekomym pogorszeniu warunków bezpieczeństwa dzieci w drodze do szkoły, przyroście urodzeń w przedmiotowym obwodzie szkolnym i pogorszeniu warunków nauki. Takie założenia postawiono bez przeprowadzenia stosownego postępowania dowodowego. Rażąco uchybia to zasadom procedury

administracyjnej, w tym obowiązku dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego sprawy (art. 7 kpa), pogłębiania zaufania do organów państwa (art. 8 kpa), czy dokładnego informowania stron o okolicznościach faktycznych i prawnych mogących mieć wpływ na ustalenie ich praw (art. 9 kpa). Zaskarżone i poprzedzające je postanowienie naruszyło również zasadę samodzielności samorządu terytorialnego. Postanowienia organów nie opierają się bowiem na żadnych przepisach prawa mogących uzasadniać negatywną opinię w sprawie likwidacji szkoły (wyroki: NSA z 2 sierpnia 2006 r. I OSK 1128/05, z 1 grudnia 2006 r. I OSK 1331/06, Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z 17 listopada 2006 r. I SA/Wa 1636/06, z 14 lutego 2017 r. II SA/Wa 1226/16.) W świetle powołanego przepisu kurator oświaty (MEN) nie może oprzeć negatywnej opinii o zamiarze likwidacji szkoły na stwierdzeniu, że dana placówka pełni oprócz edukacyjnej taką bądź inną rolę, albo że zamiar jej likwidacji wywołuje protesty społeczne, albo że droga do domu się wydłuży o 10 czy 15 min. Rolą Kuratora oraz MEN w procesie likwidacji szkoły jest tylko i wyłącznie, zbadanie, czy potrzeby edukacyjne uczniów będą zapewnione.

Jak zauważył Trybunał Konstytucyjny w uzasadnieniu wyroku z dnia 8 maja 2002 r. sygn. K 29/2000 (publ. OTK ZU 2002/3A poz.30), Kurator oświaty jest organem odpowiedzialnym za jakość oświaty oraz posiadającym w stosunku do szkół publicznych i niepublicznych szereg ściśle określonych w przepisach prawa uprawnień kontrolnych.

W podobnych granicach, wyznaczonych konkretnymi normami prawnymi, kurator oświaty wydaje także opinie przewidziane w art. 89 cytowanej ustawy. W sprawach tych - co także podkreślił Trybunał Konstytucyjny w powołanym wyroku - kurator oświaty nie może działać arbitralnie. Niewydanie pozytywnej opinii o likwidacji szkoły samorządowej może mieć miejsce tylko w razie niedochowania wymogów określonych w art. 89 ust. 1 ustawy orazw innych przepisach prawa. Każda negatywna opinia kuratora oświaty w tym przedmiocie powinna znajdować uzasadnienie w racjach i przesłankach zawartych w prawie materialnym. Musi zatem wskazywać podstawę prawną nakładającą na organ prowadzący szkołę konkretny obowiązek związany z zapewnieniem uczniom likwidowanej szkoły zrealizowania wszystkich uprawnień, które wynikają z konkretnych norm prawnych zawartych w ustawie o systemie oświaty lub innych ustawach. Dopiero niewykonanie lub realna groźba niewykonania takiego wskazanego w ustawie obowiązku, może prowadzić, zdaniem Trybunału Konstytucyjnego, do odmowy wydania pozytywnej opinii.

W rozpoznawanej sprawie organy nie powołały żadnych naruszeń prawa materialnego uzasadniających negatywną opinię. Nie wykazały też czy, i ewentualnie, jakich wymogów

przewidzianych w cyt. ustawie i odrębnych przepisach nie spełniła Gmina Lipie, decydując się na likwidację SP w Rębielicach Szlacheckich. Uzasadnienia podjętych postanowień sprowadzają się do opisów faktów i prognoz, które nie w każdym przypadku oparte są na konkretnym materiale dowodowym. Z akt sprawy nie wynika, jakie materiały źródłowe stały się źródłem wiedzy organów, między innymi o zdecydowanym pogorszeniu warunków bezpieczeństwa dzieci czy trudnościach adaptacyjnych i związanych z przystosowaniem się do nowego otoczenia. Nie ustosunkowano się także do argumentów i zarzutów wnioskodawcy, w szczególności podniesionych w zażaleniu.

Nadzór pedagogiczny polega na: obserwowaniu, analizowaniu i ocenianiu przebiegu kształcenia i wychowania oraz efektów działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkół i placówek, a także na ocenianiu stanu i warunków działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkół i placówek. We wskazanym wyżej zakresie, nadzorowi podlega w szczególności zapewnienie uczniom bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, wychowania i opieki. W ocenie strony skarżącej, gmina wykazała, że w przypadku likwidacji szkoły, warunki, o których mowa powyżej, zostaną spełnione, a tym samym, ani Minister ani Kurator nie wykazali, że mogłoby się stać inaczej. MEN, sporządzając uzasadnienie, nie wyjaśnił w nim powodów, dla których uznał, że negatywna opinia Kuratora Oświaty w sprawie planowanej likwidacji szkoły z oddziałem przedszkolnym, jest poprawna i pozostaje w zgodzie z prawem oraz koreluje ze stanem faktycznym. Minister nie powołał się na kryterium (zawarte w art. 89 ust. 1) zapewnienia uczniom możliwości kontynuowania nauki w innej szkole tego samego typu, jakie winno być brane pod uwagę przy ocenie zasadności likwidacji danej placówki oświatowej. *„Skoro danym aktem organ kształtuje rzeczywistość, winien opierać się przy jego wydawaniu na bezsprzecznie ustalonym stanie faktycznym, a nie na przypuszczeniach, których dodatkowo w żaden sposób nie potrafi umotywić. Powyższe niedociągnięcia w sporządzeniu badanego uzasadnienia sprawiają, że nie sposób dojść do tego, czym kierował się organ wydając skarżone orzeczenie i czy zbadał wszystkie dowody zebrane w sprawie i powoływane przez skarżącego.”*(Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie (wyrok II SA/Wa 1188/16). Podobne mocne słowa padły w uzasadnieniu wyroku WSA w Warszawie (II SA/Wa 1527/16) ze stycznia 2017 roku w sprawie skargi powiatu na postanowienie MEN w związku z zamiarem likwidacji LO. Po pozytywnej opinii Kuratora Oświaty, Minister wszczął postępowanie z urzędu w sprawie stwierdzenia nieważności postanowienia

Kuratora, które zostało - zdaniem Ministra - wydane z rażącym naruszeniem prawa. Sąd wydał wyrok, w uzasadnieniu którego czytamy: „Uzasadnienie skarżonego [Ministra] świadczy o tym, że organ rozpoznając niniejszą sprawę uchybił (...) obowiązkom. Nie wskazał bowiem motywów, jakimi kierował się przy ocenie materiału dowodowego. Brak szczegółowego ustalenia stanu faktycznego sprawy, a nadto brak szczegółowego wyjawienia przez organ powodów wydania skarżonego postanowienia świadczą nie tylko o nonszalanckim stosunku organu do przepisów prawa i wynikających z nich dla organu obowiązków, ale sprawia również, iż niemożliwą jawi się ocena przez Sąd skarżonego postanowienia.”.

Załączniki:

1. *Uchwała Rady Gminy Lipie Nr XVII/107/20 z dnia 9 stycznia 2020r. w sprawie zamiaru likwidacji Szkoły Podstawowej im. Tadeusza Kościuszki w Rębielicach Szlacheckich wraz z oddziałem przedszkolnym z dniem 31 sierpnia 2020 r.*
2. *Protokół Powiatowego Inspektoratu Nadzoru Budowlanego w Kłobucku z dnia 26.11.2019r.*
3. *Protokół Powiatowego Inspektoratu Nadzoru Budowlanego w Kłobucku oraz z dnia 03.12.2019r.*
4. *Opinia Techniczna (mgr inż. Andrzej Dec).*
5. *Zażalenie na postanowienie Śląskiego Kuratora Oświaty z dnia 7 lutego 2020r. w sprawie negatywnej opinii dotyczącej zamiaru likwidacji Szkoły Podstawowej im. Tadeusza Kościuszki w Rębielicach Szlacheckich wraz oddziałem przedszkolnym.*
6. *Pismo - odpowiedź z Kancelarii Rady Ministrów z dnia 27 stycznia 2020r. o braku możliwości udzielenia przez nich wsparcia finansowego na remont szkoły.*
7. *Pismo Wójta Gminy Lipie do Wojewody Śląskiego z dnia 26 lutego 2020r. z prośbą dofinansowanie remontu szkoły w Rębielicach Szlacheckich.*
8. *Pisma Wojewody Śląskiego z dnia 4 i 12 marca 2020r. o braku możliwości dofinansowania zadań remontowych.*
9. *Pismo Wójta Gminy do Wojewody Śląskiego z 27 marca 2020r.*
10. *Pisma Wojewody Śląskiego z dnia 3 kwietnia 2020r. o braku możliwości dofinansowania remontu obiektu szkoły.*
11. *Dowód uiszczenia opłaty od skargi*
12. *Odpis skargi i załączników.*